

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för statlig förvaltning
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2017-00334

ER REF FI2017/01344/SFÖ

Remissyttrande om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om europeisk företagsstatistik, om ändring av förordning (EG) nr 184/2005 och om upphävande av tio rättsakter på området företagsstatistik

2017-04-13

Riksbanken ser positivt på förslaget om en samlad lagstiftning över flera områden inom den ekonomiska företagsstatistiken i syfte att harmonisera definitioner och öka effektiviteten i statistikproduktionen. Riksbanken ställer sig samtidigt tveksam till vissa specifika delar i den nya förordningen, vars effekter bedöms vara mycket osäkra. Det gäller framför allt rimligheten i de förväntade kostnadsbesparingarna, då de föreslagna förändringarna i varuhandelsstatistiken på EU-nivå kan riskera att leda till försämringar i statistikens kvalitet, vilka behöver kompenseras på nationell nivå för att statistiken ska motsvara användarnas behov. Vissa frågetecken finns också kring den föreslagna juridiska strukturen för framtida ändringar i förordningen, där EU-kommissionen ges befogenheter att ändra förordningen i de delar som kan anses vara av väsentlig karaktär utan att beslut om detta fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Dessutom föreslår Riksbanken att listan över vilka företag som ska omfattas av företagsregistren kompletteras med ett balansräkningskriterium, för att även täcka företag med stora tillgångar och skulder men liten påverkan på bruttonationalprodukten, vilket är betydelsefullt vid analys av finansiella risker.

Riksbanken anser att den övergripande ambitionen i den föreslagna förordningen om europeisk företagsstatistik är ett steg mot mer användbar, kostnadseffektiv och framtidsanpassad företagsstatistik. Enligt Riksbankens bedömning är det dock i dagsläget svårt att överblicka de potentiella effekterna av förslaget.

Eftersom lagförslaget har kopplingar till Riksbankens ansvar för betalningsbalansstatistik och Riksbankens roll som användare av ekonomisk statistik vill Riksbanken göra följande påpekanden:

Det är mycket osäkert om det obligatoriska utbytet av mikrodata avseende export för varuhandel mellan EU-länder kommer att bli tillräckligt användbart för att beräkna importflöden med god kvalitet. För små länder är det särskilt svårt att, för nationella behov, få en fullgod täckning och detaljeringsgrad vid användning av spegeldata, och det är därför mycket troligt att parallella insamlingssystem måste drivas för att behålla godtagbar kvalitet. Riksbanken har för sina uppgifter behov av tillförlitlig statistik av hög kvalitet för att kunna fatta väl underbyggda beslut, och ser allvarligt på en eventuell försämring av kvaliteten på varuhandelsstatistiken som riskerar att äventyra tillförlitligheten i viktiga indikatorer såsom BNP och bytesbalans. Förslaget bör därför kompletteras med en grundligare diskussion kring

statistikkvaliteten i förhållande till de förväntade kostnadsbesparingarna som uppges i bakgrundsmaterialet till lagförslaget.

Riksbanken ställer sig vidare tveksam till vissa delar av förslaget som innebär att kommissionen ges befogenhet att ändra förordningen eller besluta om tillämpningen av denna utan att beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet. En viss flexibilitet i lagstiftningen är förvisso lämplig av praktiska skäl. Men exempelvis de variabler som i enlighet med förslaget ska mätas inom ramen för EU:s företagsstatistik (Artikel 7) utgör en väsentlig del av lagstiftningen eftersom ändringar som påverkar deras urval etc. kan leda till stora kostnader för statistikproducenterna. Ändringarna av sådana variabler och andra faktorer av motsvarande betydelse för statistikens innehåll och kvalitet bör således hanteras enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Dessutom föreslår Riksbanken att det avsnitt som fastställer tillämpningsområdet för företagsstatistiken och det europeiska nätverket för företagsstatistikregister (Artikel 3) ska förtydligas, genom att listan över vilka företag som statistikregistren ska omfatta kompletteras med ett så kallat balansräkningskriterium. Eftersom finansiella risker kan uppstå även hos företag som inte bidrar till bruttonationalprodukten, bör storleken på företagets tillgångar och skulder utgöra ett kriterium för att ingå i företagsregistret.

Därutöver noterar Riksbanken särskilt att förordningen betonar ett nära samarbete mellan centralbanker och statistikbyråer. Den nya förordningen möjliggör ett utbyte av viss sekretessbelagd mikrodata mellan kommissionen (Eurostat) och nationella centralbanker och Europeiska centralbanken, för statistiska ändamål. Vidare noteras att förordningen säkerställer ett samarbete mellan kommissionen och kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (CMFB) för frågor inom kommitténs kompetensområde. Dessa samarbeten mellan olika statistikansvariga myndigheter, både på nationell och europeisk nivå, är mycket viktiga för att garantera att den framtida utvecklingen av utrikeshandelsstatistik med tjänster ligger i linje med behoven inom betalningsbalansstatistiken. Detta är särskilt viktigt då regleringen av statistiken över internationell handel med tjänster flyttas till den nya förordningen över företagsstatistik från betalningsbalansförordningen där den finns placerad idag.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anders Vredin efter föredragning av Sofia Kåhre.

Anders Vredin

Sofia Kåhre